

Ettepanek rahvusooperi uue maja lisamiseks
üleriigiliselt tähtsate ehitiste nimekirja

Käesolevaga teeb Rahvusooper Estonia (edaspidi Rahvusooper) ettepaneku lisada üleriigiliselt tähtsate ehitiste nimekirja rahvusooperi uue hoone – uus ja kaasaegne ooperimaja – ning rahastada selle ehitust Kultuurkapitali kaudu.

Rahvusooperi olemasolev ja väärikas teatrimaja Estonia puiesteel rajati omal ajal pidades silmas draamateatri vajadusi. Sellest tulenevalt ei vasta rahvusooperi saal, lava ega ettevalmistusruumid ooperi- ja balletiteatrile esitatavatele nõuetele. See probleem tõstatab juba maja sõjajärgsel taastamisel, kui hakati esmakordselt otsima täiendavaid võimalusi ooperisaali ehitamiseks. Aastate jooksul läbiviidud renoveerimiste käigus on teatrimaja ruumid viidud tänapäeval ooperi- ja balletiteatrile esitatavate nõuetega võimalikult suurde kooskõlla, kuid hoone seab siiski omad piirangud.

Püsivad murekohad olemasolevas majas on järgmised:

1. Teatrisaal ja lava on ehitatud draamateatri vajadusi silmas pidades

Rahvusooperi teatrisaal ei ole originaalis loodud muusika- ja balletiteatri jaoks. Saali akustika on kehv – hääl ja heli ei kosta ega kõla nii nagu peaks ja võiks. Sellest tingituna peavad artistid – nii lauljad kui muusikud – hea kõla ja kostuvuse saavutamiseks tegema tunduvalt rohkem tööd, kui korraliku akustikaga saalis peaks. See koormab ja kurnab artiste (häälepaelad, füüsiline koormus jne).

Uue rahvusooperi hoone rajamisel saaks luua akustiliselt ideaalilähedased tingimused. See on väga oluline artistidele, kes saaksid teha oma tööd kartmata ülekoormust ja ülepinget. See omakorda annab positiivse tõe artistide motivatsioonile ja töö kvaliteedile.

2. Väike lava

Rahvusooperi lava mõõdud jäävad ooperi- ja balletiteatri lavastuste jaoks väikseks. Lavaava mõõdud on 7 x 10m. Suurtel ooperi- ja balletiteatritel on need mõõdud ca 9 x 16m.

Väike lava seab piirangud lavastustele, mida me saame repertuaari võtta. Eelkõige probleem on balletilavastustega. Laval pole vajalikku ruumi, et teha balletijooniseid ning võimaldada balletiartistidele piisavalt ruumi erinevate balletielementide sooritamiseks.

Väike lava seab piirangud külalisetenduste sissetoomiseks – lavastused, mis on loodud suurtele lavadele lihtsalt ei mahu teatrimaja lavale ära.

3. Olematu külj- ja tagalava dekoratsioonide (de)montaažiks ja hoiustamiseks

Rahvusooperi külj- ja tagalava on väga väikesed. Meil ei ole pinda lavastuse dekoratsioonide etenduseks ettevalmistamiseks (montaažiks ja demontaažiks), puudub lavamöödus pind montaažiks ja/või proovide läbiviimiseks.

See seab lava kasutusaja konstantselt väga suure pinge alla. Lava kasutamisel peab arvestama (de)montaaži ajaga, läbimängu ajaga, etenduse ajaga.

Ruumikate taga- ja külglavade olemasolu annaks võimaluse lava kasutada eesmärgipärasemalt ja paindlikumalt. (De)montaažiks lisapinna olemasolul saaks lava kasutada rohkem lavastuste lavaproovide ja läbimängude tegemiseks, mis tõstaks oluliselt etenduste kvaliteeti.

Samuti oleks võimalik (de)montaaže rahulikuma tempoga läbi viia, mis toob kaasa ka lavatehnilise meeskonna töökeskkonna ja töö kvaliteedi paranemise.

4. Liiga väikesed ruumid dekoratsioonide ettevalmistamiseks

Rahvusooperis olemasolevad dekoratsioonide ettevalmistusruumid (töökojad) on väikesed ning asuvad erinevatel korrustel ning on logistiliselt üksteisega halvasti ühendatud. Puudub võimalus ooperi- ja balletilavastustele kohaseid suuri dekoratsioone valmistada ning neid terviklikult kokku panna / lahti võtta. Hetkel on täismontaaž võimalik vaid laval, mis survestab täiendavalt lava kasutust. Tehnilisel meeskonnal ei ole piisavalt aega, et dekoratsioonide tehnilisi lahendusi rahulikult läbi mõelda ja katsetada. Pidev dekoratsiooni elementide liigutamine erinevate korruste ja ruumide vahel tõstab ka tööõnnetuste tõenäosust.

Suuremad ruumid võimaldaksid teha suuremaid dekoratsioone ning neid jooksvalt töö käigus lahti võtta/kokku panna. Tehnilise meeskond saaks oma tööd palju ohutumalt teha ning paremini planeerida, mis tõstaks oluliselt motivatsiooni ja töö kvaliteeti.

5. Vähe proovisaale ja harjutusruume

Rahvusooperis ei ole piisavalt proovisaale ja harjutusruume, puudub lavamöödus proovisaal Eesti Rahvusballeti trupile. Olemasolevaid jagame ka teiste rahvusooperi hoonetes tegutsevate kunstiliste kollektiividega (RAM, ERSO, Eesti Kontsert).

Rohkem proovisaale ja harjutusruume võimaldaks artistidel paremini end ette valmistada nii individuaalselt kui koos kollektiiviga. See omakorda tõstab oluliselt etenduste kvaliteeti ning vähendab võimalike tööõnnetuste tõenäosust.

6. Parkimine

Rahvusooper Estonia hoone ümber on parkimine väga keeruline ja ebamugav. Uue maja planeerimisel saaks korralike parkimistingimuste loomisega kohe arvestada ja teatrisse tuleku väga mugavaks teha.

Uue rahvusooperi hoone rajamisega kaasnev kasu:

1. Küllastajate ja piletitulu kasv

Paremad ettevalmistustingimused ja korralik lava tõstavad oluliselt lavastuste ja etenduste kvaliteeti. Kvaliteetsemad lavastused ja etendused toovad rohkem publikut nii meilt kui välismaalt. Suurem publikuarv toob kaasa ka suurema piletitulu.

- rohkem küllastajaid
- suurem piletitulu

2. Kõrgem prestiiž

Kvaliteetsete lavastuste ja etendustega kaasneb kõrgem prestiiž. See omakorda võimaldab kaasata tunnustatud lavastajaid, koreograafe ja kunstnike ning lihtsustab läbirääkimisi lavastuste esitusõigusi (litsentse) omavate agentuuridega. Kõrgem prestiiž võimaldab oluliselt suuremal määral läbirääkida ka litsentsitasudes.

- rohkem tunnustatud lavastajaid, koreograafe, kunstnikke
- lihtsustab läbirääkimisi esitusõigusi (litsentse) omavate agentuuridega
- võimalus rohkem litsentsitasudes läbirääkida

3. Turistide arvu tõus

Ooperi- ja balletiteatritel on oma rahvusvaheline publik, kes külastab erinevaid ooperimaju erinevates riikides. Uue maja rajamine tooks selle publiku ka Eestisse, mis annab olulise panuse Eesti turismi. Lisaks on ooperimajad põnevad avastada ka kõikidele teistele Eestit külastavatele turistidele. Ootame ooperisse ca 100 000 turisti. Ooperi- ja balletiteatri turistid on ka keskmisest jõukamad ning kulutavad Eestis rohkem raha (hotellid, restoranid jm)

4. Uued sponsorid ja toetajad erasektorist

Uus maja tooks rahvusooperi juurde sponsoritena uued ettevõtted, kes oleks valmis panustama uude majja ja toetama uue maja tegevusi. Uus maja toob sponsoritele uued, värsked ideed ning paremad tingimused enda näitamiseks ja tutvustamiseks.

Rahvusooperi eesmärgiks on seatud ja missiooniks on edendada eesti rahvuslikku teatri- ja muusikakultuuri, propageerida ja tutvustada seda Eestis ja välismaal ning teha maailma muusika- ja teatrikultuuri saavutused kättesaadavaks Eestis. Et seda eesmärgi veel edukamalt täita vajavad Eesti Vabariik ja Rahvusooper Estonia kaasaegset uut ooperi- ja balletiteatri hoonet, kus muusikat ja tantsu saaks luua, esitada ja nautida parimates võimalikes kaasaegsetes tingimustes.

Lugupidamisega,

/allkirjastatud digitaalselt/

Taivo Pahmann
tehnikadirektor
peadirektori ülesannetes